

nošenje insignija omiljenog sveca. Možete voljeti i svog omraženog sveca. Pri tomu nema vrijednosnih predznaka, budući su usage ab-usage samo ravnopravne jezičke mogućnosti. Ovo znači plus i minus fascinaciju, mogućnost da se od ideje i historijskoumjetnički realiziranih predložaka, može imati i mučnina i, utoliko bolje, odsustvo obaveze boravljenja u njima.

Kako povećati paradoksnu mogućnost? Otvorenost ili ukazivanje na »to jesam« nalazi se i unutar teksta, čina, disanja (kao artefakta, kao djelatnog prisustva, kao prisustva), koji jesu od krajnosti složeni, gdje se sofisticirana fraza nudi kao koprena za čije se postojanje ne bismo zanimali kad ne bi postojalo ono »iza« nje. Kao druga mogućnost, tj. zatvorenost, stoji konvencija »otvorenog« teksta koji možda služi kao zaslon kojim se ograđuje ono lično, ali samim tim ukazuje na sebe, tj. da je to tako, da se teži zatvorenosti.

O izboru

Tekstovi jugoslavenskih i stranih autora o savremenom slikarstvu, izabrani za ovaj broj časopisa »Polja«, imaju prevashodno nameru da informišu o promenama koje su se desile u slici poslednjih godina. Izbor je zamišljen kao pregled nekih ideja, mišljenja i tumačenja nove slike, i ne pretenduje da bude, niti može da bude, finalizovana celina, niti definitivna sud o savremenom slikarstvu. Pre svega zato što se radi o pojavi koja je u procesu, a i stoga što je ovaj izbor samo izvod iz obimne literature koja postoji o novoj slici. Ovom prilikom uzeti su u obzir neki aspekti savremene umetničke scene, koju elaboriraju uglavnom oni kritičari ili teoretičari koji su za nju neposredno vezani, ali i oni autori starije generacije (G. C. Argan, S. Gablik) čije mišljenje o ovoj temi može biti relevantno. Ovaj izbor, prvi u ovakvom obimu kod nas, može biti samo *uvod* u dalja razmišljanja i posmatranja savremenog trenutka umetnosti.

Ovakav pokušaj sagledavanja savremenog slikarstva uslovljen je, neosporno, samom slikarskom praksom koja je poslednjih nekoliko godina preplavila oba kontinenta, evropski i američki. To su registrovale mnoge međunarodne izložbe, kao i studije u posebnim publikacijama ili umetničkim časopisima. Pored ovoga, izbor je uslovljen i nizom pogrešnih interpretacija nove slike, interpretacija koje, s jedne strane, idu u smeru tumačenja promena u slikarstvu kao »logičnom« nastavku ili tradicionalističkoj »obnovi« slikarstva, a s druge, nastoje da novu sliku predstavljaju kao »radikalni prekid« s iskustvima umetnosti bliske prošlosti.

Prilikom odabiranja priloga poštovao se okvir u kojem postoji nekoliko, uslovno nazvano, celina. Prva se odnosi na tekstove o današnjem vremenu i umetnosti u nešto opštijem smislu (G. C. Argan, A. B. Oliva, H. Kramer, S. Gablik). Druga obuhvata priloge o novoj slici u različitim nacionalnim i kulturnim sredinama: američkoj (Tucker), italijanskoj (o slikarstvu transavangarde C. Ratcliff, R. Payant, o italijanskoj alternativni transavangarde I. Mussa), nemačkoj (S. Gohr, E. Busche, D. Kuspit), francuskoj (J. M. Poinsoit, C. Millet) i jugoslavenskoj (J. Denegri, T. Brejc, M. Susovski, L. Merenik). Konačno, poslednja celina odnosi se na tekstove o pojedinim umetnicima ili tekstove koji su napisali umetnici sami. Bez želje da se umetnici koji su ovde predstavljeni favorizuju u odnosu na mnoge druge, koji bi trebalo ovde da nađu svoje mesto, u ovaj izbor su uključeni: R. Ripps, umetnik nešto starije generacije, koji je svojim radom »uticao« na jedan deo savremenog slikarstva, J. Borofsky, američki umetnik koji radi prostorne instalacije, nemački umetnik Salomé, koji pored slikarstva radi performance i bavi se video-umet-

nošću, zatim slikari Clemente i Palladino, protagonisti transavangarde, i američki slikar Salle. Tu su i tekstovi M. Prodanovića, jugoslavenskog umetnika, člana grupe »Alter imago«, i tekst nemačkog umetnika Partenheimera, koji bavljeno slikarstvom i teorijom postavlja na istu ravan.

Ovom prilikom, na žalost, nisu obrađeni oni slikari dvadesetog stoleća koji su, po mnogima, tradicija na koju se današnja generacija umetnika poziva – Picabia, Picasso i de Chirico.

Tekstove su izabrali: Ješa Denegri, Bojana Pejić, Tahir Lušić i Mileta Prodanović.

B. P.

NAPOMENA UREDNIŠTVA

Uredništvo »Polja« odlučilo se da posveti tematski broj *umetnosti osamdesetih godina*, nastojeći da nastavi svoju usmerenost ka bitnim pokretima i preokretima modernog mišljenja, kulture, društva i umetnosti, nadajući se da ovakva interesovanja mogu biti podsticajna i plodotvorna za našu kulturnu i umetničku klimu. Ovakvi celoviti projekti, ne samo kad je u pitanju moderna umetnost, na stranicama časopisa već su s nemalim uspehom i učincima realizovani (konceptualna umetnost, smrt, sreća, ironija, san, moderna umetnost glume itd.), doprinoseći, čini se, produktivnom problematizovanju nekih ključnih pitanja naše savremenosti. Takve namere imali smo i ovaj put.

Odlučujući se da poverimo ovaj projekat nekolicini naših kompetentnih saradnika (Bojana Pejić, Ješa Denegri, Tahir Lušić, Mileta Prodanović), računali smo, istovremeno, da rasvetljavanje i reflektovanje fenomena umetnosti osamdesetih u evropskim prostorima, svetu, kao i u Jugoslaviji, bez onog sporovoznog i počesto provincijalnog reagovanja na stvari i pojave, može samo da bude iskorak izvan prostora neautentičnosti.

NAPOMENA UZ PREVODE

U tekstovima stranih autora reči *predstava* ili *slika* su prevod engleske i francuske reči *image*, odnosno italijanske *immagine*. *Predstava* se ovde koristi u značenju *mentalna slika*, *predodžba*, ili veoma slobodno *mentalni prizor*, što su značenja koja sugerise »na primer« Webster's New Universal Dictionary of the English Language (image: 4 (a) mentalna slika nečega), ili Petit Robert (Image: I. 1. ponovno stvaranje predmeta koji je mišljen; III. 1. mentalna reprodukcija opaženog ili utisak, u odsustvu spoljašnjeg predmeta). Korisno značenje reči *predstava* daje i leksikon »Sinonimi i srodne reči srpskohrvatskog jezika«: »predstava je u ovom smislu što se ima u svesti s ranijim doživljajem ili zamišljenim prilikama, čulnim opažajima iz života; predožba je što se umom, u svesti može predočiti sebi, pa i drugima u razgovoru, pripovedanju, slikovit prikaz kao da što iz života gledamo, što se može predočiti (pred-oč-va, gde je koren oč od oči).

ODRŽANA PRVA SEDNICA NOVOG IZDAVAČKOG SAVETA »POLJA«

Na sednici Komisije PKSSOV za politički sistem, organizacioni razvoj i kadrovsku politiku, održanoj u februaru 1983. usvojen je predlog novih članova-delegata u Izdavački savet časopisa »Polja.«

Novi članovi Saveta su: Bosiljka Bojanić (predsednik), Gion Nandor, Aleksandar Horvat, Ratka Lotina, Macut Velja, Selimir Radulović, Radivoj Šajtinac, Dušan Todorović, Aleksa Trifunov, Jovanka Žunić (delegati šire društvene zajednice), Radmila Gikić, Relja Knežević, Tomislav Marčinko, Milan Paroški, Vitomir Sudarski i Jovan Zivlak (delegati izdavača).

Na prvoj sednici novog Izdavačkog saveta, koja je održana 2. marta, kao zajednička sednica starog i novog saziva Izdavačkog saveta, usvojena je, nakon diskusije, Analiza realizacije programa rada »Polja« za 1982. godinu i razmatrana su materijalna pitanja. Konstatovano je da je časopis u velikoj meri ispunio obaveze koje proizlaze iz programske orijentacije i koncepcije, kao i da je bio na zadovoljavajući način angažovan sudionik u pitanjima savremenog i modernog stvaralaštva. Zaključeno je, takođe, s obzirom na činjenicu da se časopis bori s materijalnim poteškoćama, da se u narednom periodu nađu odgovarajuća rešenja kako bi se ovakva nezavidna situacija prevazišla. Na sednici je izabran predsednik novog Saveta (Bosiljka Bojanić), a članovima starog saziva i predsedniku Vladimiru Stevanovu, kojima je istekao mandat, izražena je zahvalnost na dosadašnjem radu.

»polja« – časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja, novi sad, katolička porta 5/II, telefon (021) 28-765

uređuju: milan dundžerski, dragan čopić, simon grabovac, dragan koković, miroljub radojković, vicko arpad i jovan zivlak /glavni i odgovorni urednik/, sekretar radmila gikić /tehnički i likovni urednik cvetan dimovski/ članovi izdavačkog saveta: bosiljka bojanić /predsednik/, gion nandor, aleksandar horvat, ratka lotina, velja macut, selimir radulović, radivoj šajtinac, dušan todorović, aleksa trifunov, jovanka žunić /delegati šire društvene zajednice/, radmila gikić, relja knežević, tomislav marčinko, milan paroški, vitomir sudarski i jovan zivlak /delegati izdavača/, /izdaje nišro »dnevnik«, oour »redakcija dnevnik«, novi sad, bulevar 23. oktobra 31. /direktor vitomir sudarski/ osnivač pokrajinska konferencija saveza socijalističke omladine vojvodine/ časopis finansira s iz kulture vojvodine/ rukopise slati na adresu: redakcija »polja«, novi sad, poštanski fah 190 /godišnja pretplata 240 dinara, za inostranstvo dvostruko/ žiro račun: 65700-603-6324 nišro »dnevnik«, oour »redakcija dnevnik«, sa naznakom za »polja«/ lektor zora stojanović/ štampa »dnevnik«- novi sad, bulevar 23. oktobra 31/ na osnovu mišljenja pokrajinskog sekretarijata za nauku i kulturu broj 413-152/73, časopis je oslobođen poreza na promet proizvoda i usluga tiraž 2.000 prime-raka